



Centrālā statistikas pārvalde



Līdzfinansē
Eiropas Savienība

2024

Informatīvais apskats

IEDZĪVOTĀJU INFORMĀCIJAS UN KOMUNIKĀCIJAS TEHNOLOĢIJU LIETOŠANAS PARADUMI 2024. GADĀ

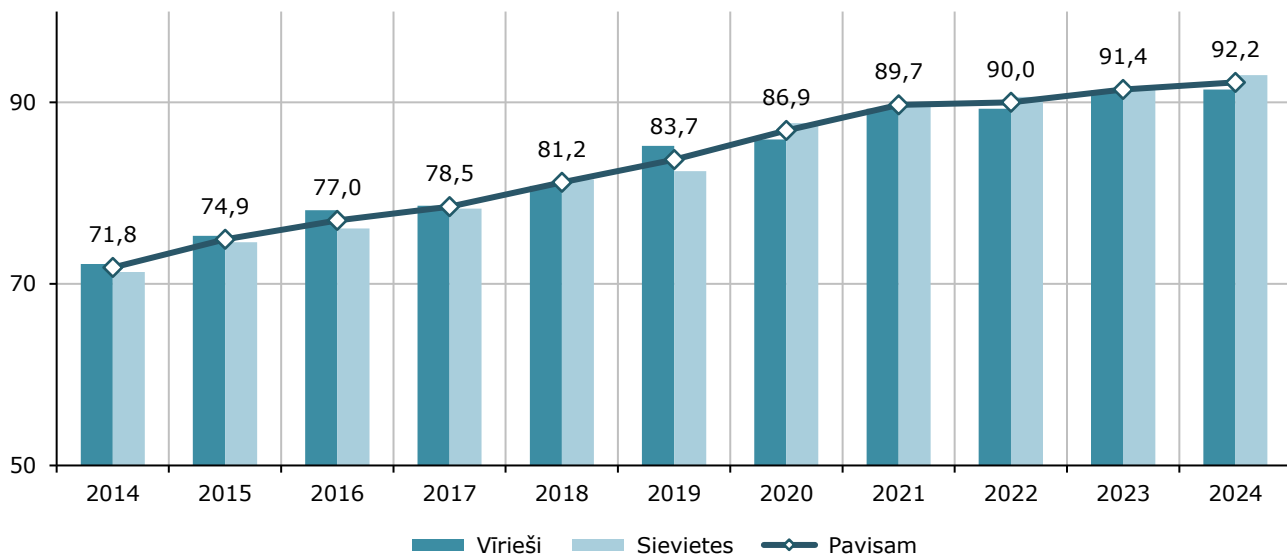
Informatīvajā apskatā apkopoti privātpersonu (mājsaimniecību) apsekojuma "Informācijas un komunikācijas tehnoloģiju" (turpmāk – IKT apsekojums) rezultāti 2024. gadā. Apsekojums notiek katru gadu, un tā mērķis ir iegūt informāciju par interneta pieejamību, interneta lietošanas biežumu un mērķiem, kā arī iedzīvotāju sadarbību ar valsts un pašvaldību iestādēm. IKT apsekojuma ietvaros 2024. gada pirmajā pusgadā tika aptaujāti 5 656 iedzīvotāji vecumā no 16 līdz 74 gadiem.

IKT apsekojums sagatavots atbilstoši Eiropas Savienības Statistikas biroja (*Eurostat*) izstrādātajai metodoloģijai, un iegūtā informācija ir salīdzināma ar citām Eiropas Savienības valstīm. Detalizētāka informācija par apsekojuma "Interneta lietošana 2024. gadā" rezultātiem un apsekojuma metodoloģiju pieejama oficiālās statistikas portāla sadaļā "Informācijas tehnoloģijas: IKT mājsaimniecībās".

1. INTERNETA LIETOŠANA

Apsekojuma dati rāda, ka 92,2 % iedzīvotāju internetu izmanto regulāri jeb reizi nedēļā un pēdējo 10 gadu laikā šis rādītājs ir pieaudzis par 20,4 procentpunktiem. Regulāri internetu lieto gan vīrieši, gan sievietes, taču pēdējo 10 gadu laikā nedaudz mainījusies tendence: 2024. gadā vismaz reizi nedēļā izmantojuši internetu 91,4 % vīriešu un 93,0 % sieviešu, savukārt pirms 10 gadiem nedaudz biežāk internetu lietoja vīrieši.

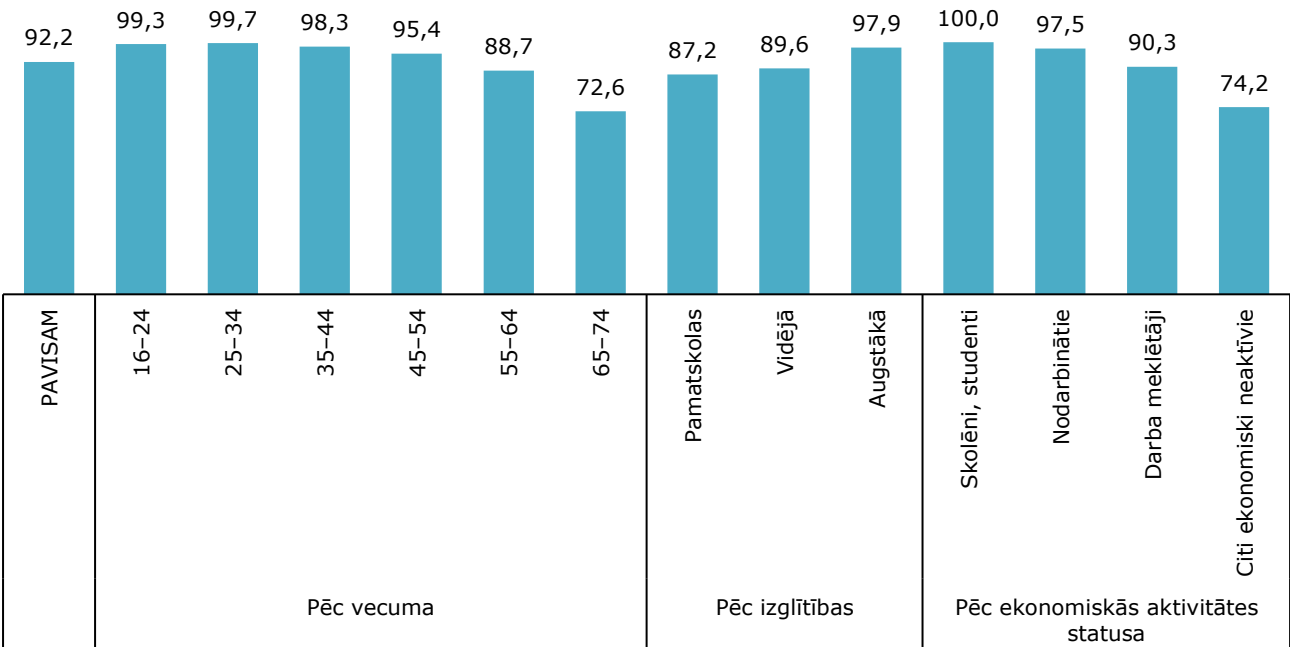
Iedzīvotāju īpatsvars, kuri regulāri (vismaz reizi nedēļā) lieto internetu, pēc dzimuma
(procenti no iedzīvotājiem 16–74 gadu vecumā)



Regulāro interneta lietotāju īpatsvars ir lielāks iedzīvotāju grupā ar augstāku izglītības līmeni. 97,9 % iedzīvotāju ar augstāko izglītību vismaz reizi nedēļā izmanto internetu, savukārt iedzīvotāji ar pamatskolas un vidusskolas izglītību internetu lieto retāk – attiecīgi 87,2 % un 89,6 %. Salīdzinot ar iepriekšējo gadu, visvairāk pieaudzis (par 4 procentpunktiem) regulāro interneta lietotāju skaits ar pamatskolas izglītību.

Visaktīvāk internetu lieto skolēni, studenti un nodarbinātie iedzīvotāji. 2024. gada dati liecina, ka visi skolēni un studenti internetu izmanto regulāri jeb vismaz reizi nedēļā, starp nodarbinātajiem internetu regulāri izmanto 97,5 %. Savukārt viszemākā interneta lietošanas aktivitāte ir starp vecākā gadagājuma (65 līdz 74 gadi) iedzīvotājiem, jo internetu regulāri lieto tikai 72,6 %. Tomēr pēdējo gadu laikā vecākā gadagājuma iedzīvotāju aktivitāte internetā ir strauji kāpusi. Kopš 2020. gada šajā iedzīvotāju grupā regulāro interneta lietotāju īpatsvars ir kāpis par 16,4 procentpunktiem, un kopš 2023. gada – par 3,9 procentpunktiem.

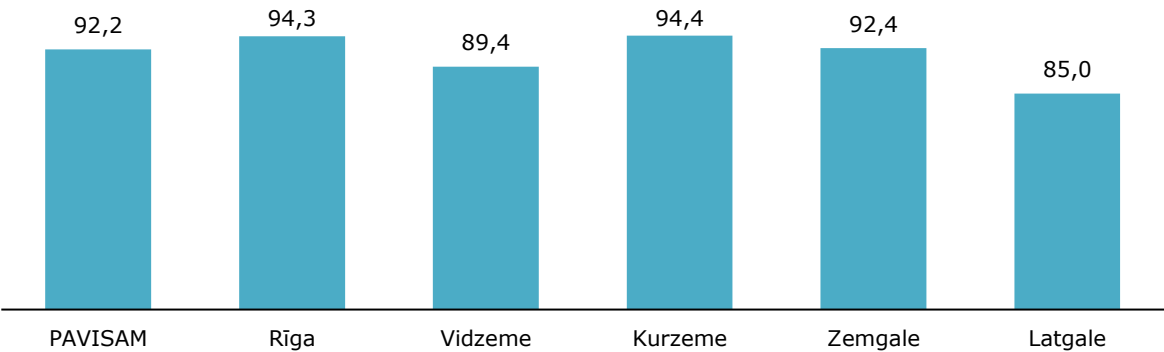
Iedzīvotāju īpatsvars, kuri regulāri (vismaz reizi nedēļā) lieto internetu, 2024. gadā
(procenti no iedzīvotājiem 16–74 gadu vecumā attiecīgajā grupā)



📖 Oficiālās statistikas portāls [DLM010].

Visvairāk regulāro interneta lietotāju ir Rīgas reģionā, kur internetu vismaz reizi nedēļā lieto 94,3 % iedzīvotāju, bet vismazāk – Latgales reģionā (85,0 %). Tas gan izskaidrojams arī ar vecuma struktūru, jo Latgalē katrs ceturtais jeb 25,4 % iedzīvotāju ir vecumā virs darbaspējas vecuma, kas ir 65 gadi un vairāk, kamēr citur Latvijā vecāka gadagājuma iedzīvotāju ir mazāk, piemēram, Rīgas reģionā 21,6 % ir iedzīvotāji virs darbaspējas vecuma.

Iedzīvotāju īpatsvars, kuri regulāri (vismaz reizi nedēļā) lieto internetu, reģionos 2024. gadā
(procenti no iedzīvotājiem 16–74 gadu vecumā attiecīgajā grupā)



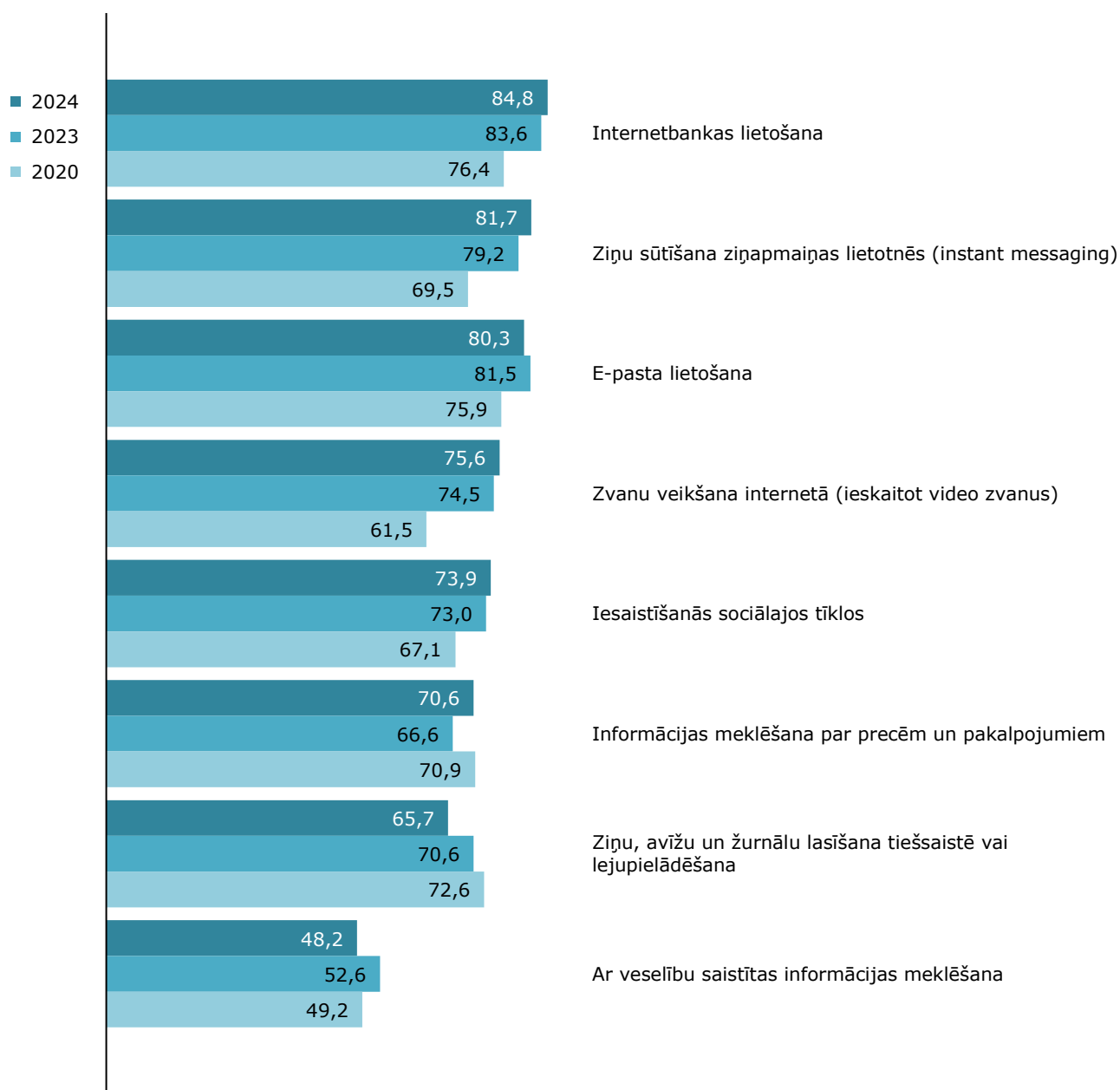
📖 Oficiālās statistikas portāls [DLM010].

2. INTERNETA IZMANTOŠANAS MĒRĶI

Populārākie interneta izmantošanas mērķi 2024. gadā ir internetbankas lietošana (84,8 %), ziņu sūtīšana ziņapmaiņas lietotnēs (81,7 %), e-pasta lietošana (80,3 %), zvanu veikšana internetā (75,6 %) un aktivitāte sociālajos tīklos (73,9 %).

Salīdzinot datus, redzams, ka iedzīvotāju interneta izmantošanas paradumi pirms pandēmijas bija nedaudz atšķirīgi un pandēmijas laiks sekmēja pārorientēšanos uz lielāku saziņas un komunikācijas rīku izmantošanu. 2020. gadā visbiežāk izmantotās aktivitātes bija internetbankas pakalpojumi (76,4 %), kam sekoja e-pasta lietošana (75,9 %). Informācijas patēriņš kā ziņu, avīžu un žurnālu lasīšana un lejupielādēšana kopš 2020. gada samazinājies par 6,9 % (attiecīgi – 72,6 % 2020. gadā un 65,7 % 2024. gadā). Savukārt ir būtiski palielinājusies iedzīvotāju sociālā aktivitāte virtuālajā vidē: iedzīvotāju īpatsvars, kuri veic zvanus internetā, t.sk. videozvanus, ir palielinājies par 14,1 procentpunktu (no 61,5 % 2020. gadā līdz 75,6 % 2024. gadā), ziņu sūtītāju īpatsvars ziņapmaiņas lietotnēs – par 12,2 procentpunktiem (no 69,5 % 2020. gadā līdz 81,7 % 2024. gadā) un par 6,8 procentpunktiem ir audzis to iedzīvotāju īpatsvars, kas iesaistās sociālajos tīklos (no 67,1 % 2020. gadā līdz 73,9 % 2024. gadā).

Iedzīvotāju interneta izmantošanas mērķi 2020., 2023. un 2024. gadā
(procenti no iedzīvotājiem 16–74 gadu vecumā)

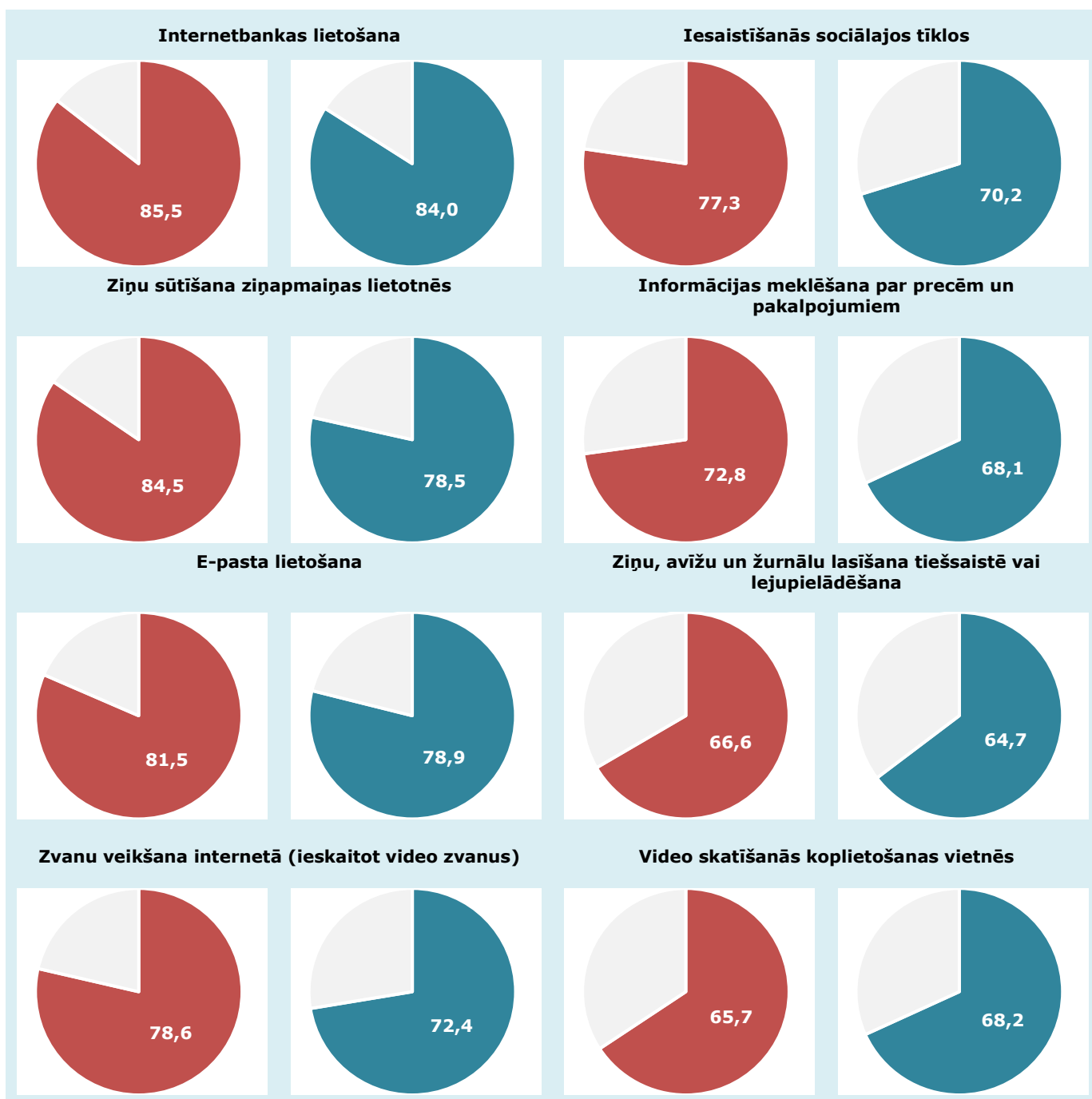


Analizējot datus dzimumu griezumā, jāsecina, ka gan vīrieši, gan sievietes 2024. gadā visvairāk internetu lieto, lai pieslēgtos internetbankai (85,5 % sieviešu un 84,0 % vīriešu). Galvenās atšķirības redzamas interneta izmantošanas nolūkos, jo sievietes ievērojami biežāk nekā vīrieši internetā meklē ar veselību saistītu informāciju (58,1 % sieviešu un 37,3 % vīriešu), piekļūst savai medicīniskajai informācijai tiešsaistē (attiecīgi – 48,8 % un 30,7 %) un piesaka ārsta vizīti tiešsaistē (attiecīgi – 36,4 % un 20,9 %). Sievietes par 8,3 procentpunktiem biežāk klausās vai lejupielādē raidierakstus un par 7,1 procentpunktiem biežāk lieto sociālos tīklus. Tāpat arī sievietes biežāk nekā vīrieši internetu lieto saziņai – par 6,2 procentpunktiem aktīvāk sievietes veic zvanus internetā, par 6 procentpunktiem vairāk sūta ziņas. Savukārt vīriešu īpatsvars ir par 7,2 procentpunktiem lielāks nekā sieviešu spēļu spēlēšanā vai lejupielādēšanā (25,9 % vīriešu un 18,7 % sieviešu), par 2,5 procentpunktiem apstiež video skatīšanās koplietošanas vietnēs (68,2 % vīriešu un 65,7 % sieviešu), kā arī par 2,3 procentpunktiem komerciālo kanālu skatīšanās tiešsaistē (attiecīgi – 20,7 % un 18,4 %).

Galvenie interneta izmantošanas mērķi pēc dzimuma 2024. gadā
(procentos no attiecīgā dzimuma iedzīvotāju kopskaita 16–74 gadu vecumā)

■ Sievietes

■ Vīrieši

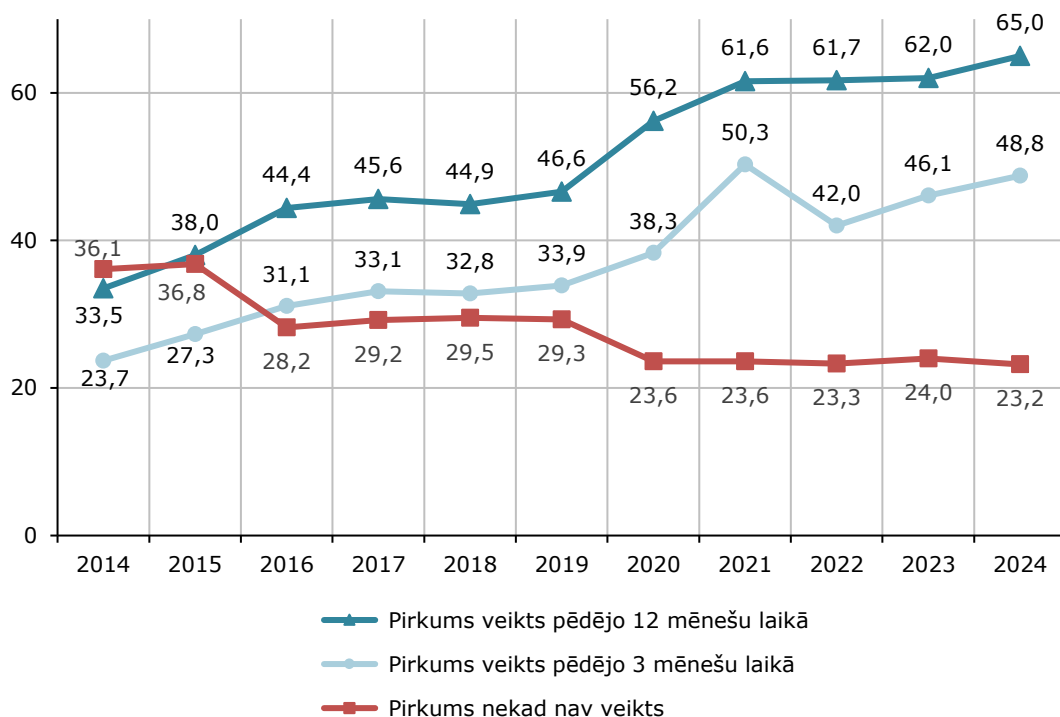


9 no 10 jauniešiem (92,2 % 16–24 gadu vecumā) visbiežāk izmanto internetu saziņai, sūtot ziņas lietotnēs un sociālajos tīklos. Vecuma grupā no 25 līdz 64 gadiem populārākās aktivitātes ir internetbankas, e-pasta un ziņapmaiņas lietotņu izmantošana. Iedzīvotājiem pēc 65 gadu vecuma interneta lietošanas aktivitāte samazinās, un galvenie mērķi ir internetbankas lietošana (58,0 % vecuma grupā 65–74 gadi), ziņu sūtīšana ziņapmaiņas lietotnēs (52,6 %), ziņu, avīžu un žurnālu lasīšana tiešsaistē (51,5 %) un e-pasta izmantošana, ko lieto katrs otrais iedzīvotājs vecumā 65–74 gadi (50,6 %). Ja salīdzina senioru interneta aktivitāšu lietošanas paradumus pirms un pēc pandēmijas (salīdzinot 2024. gadu ar 2020. gadu), tad 65–74 gadus vecu iedzīvotāju lielākais aktivitāšu pieaugums ir vērojams saziņā – ziņu sūtīšana tīmekļvietnēs palielinājusies par 22,2 procentpunktiem, kam seko zvanu veikšana internetā (par 20,0 procentpunktiem), kā arī pieaudzis arī internetbankas lietošanas biežums (par 14,6 procentpunktiem).

3. PREČU VAI PAKALPOJUMU PIRKŠANA INTERNETĀ

Latvijā paradums iepirkties internetā pēdējo desmit gadu laikā ir pieaudzis gandrīz divreiz. Iedzīvotāju, kas 12 mēnešu laikā veikuši vismaz vienu pirkumu internetā, īpatsvars pieaudzis no 33,5 % 2014. gadā līdz 65,0 % 2024. gadā, savukārt to iedzīvotāju, kas nekad nav iepirkušies internetā, īpatsvars samazinājies par 12,9 procentpunktiem (23,2 % 2024. gadā). Pēdējo gadu laikā būtiskākais kritums notika tieši pandēmijas laikā, kad iedzīvotājiem nācās veikt pirkumus internetā arī tad, ja nekad iepriekš to nebija veikuši: 2019. gadā 29,3 % nekad nebija iepirkušies internetā, bet 2020. gadā šādu iedzīvotāju īpatsvars samazinājās līdz 23,6 %. 2021. gadā klātienē iepirkšanās ierobežojumu dēļ par 12 procentpunktiem pieauga iedzīvotāju īpatsvars, kuri bija veikuši pirkumus internetā pēdējo 3 mēnešu laikā, un kopumā interneta pirkumus veica puse (50,3 %) Latvijas iedzīvotāju vecumā no 16 līdz 74 gadiem, tomēr līdz ar ierobežojumu atcelšanu regulāra iepirkšanās internetā vairs nebija tik aktuāla, taču stabils iepirkšanās pieaugums ir turpinājies.

Iedzīvotāju pirkumi internetā
(procentos no iedzīvotājiem 16–74 gadu vecumā)



📖 Oficiālās statistikas portāls [EKI020].

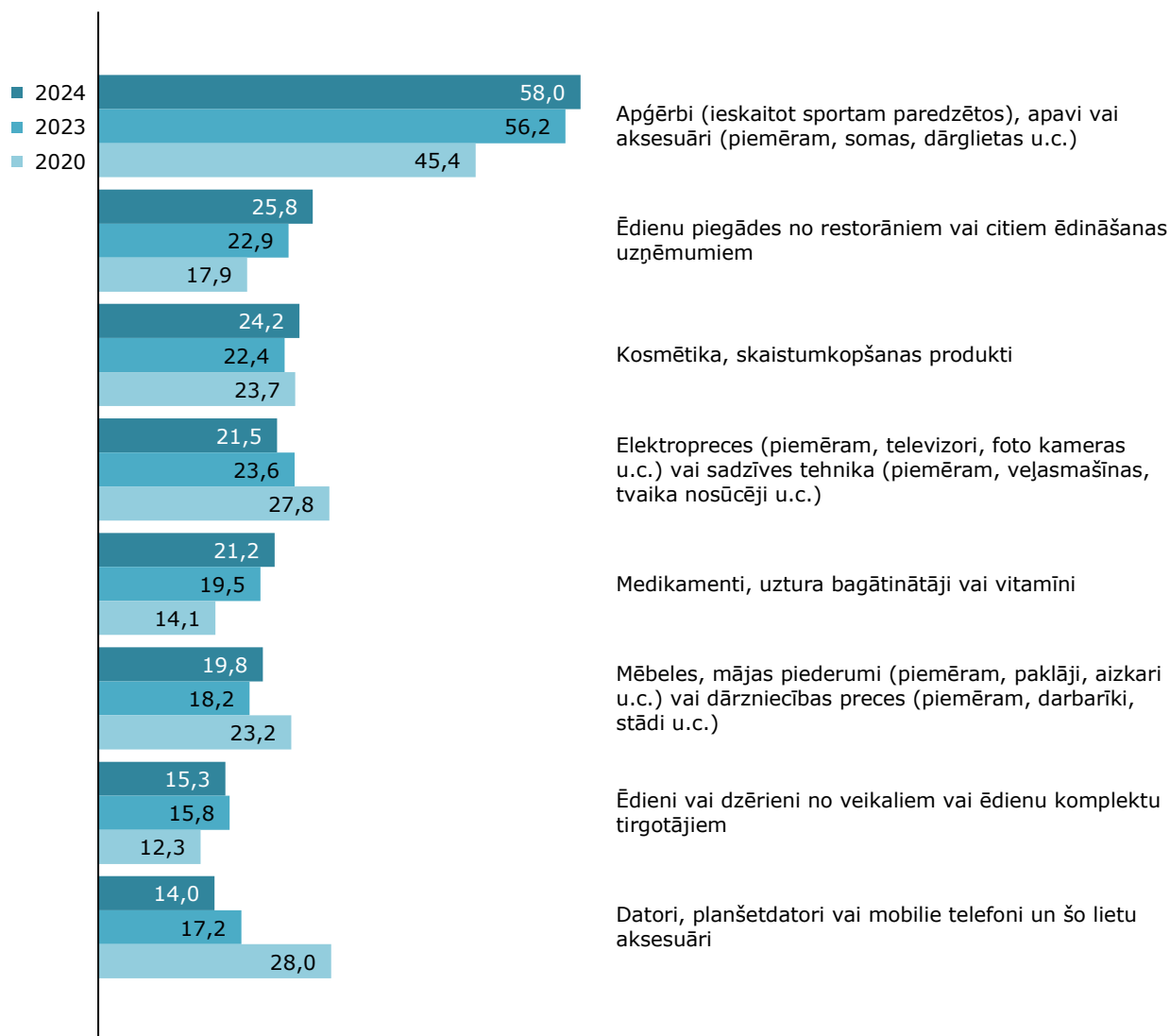
Sievietes nedaudz biežāk veic pirkumus tiešsaistē, un šis rādītājs 2024. gadā ir par 3,7 procentpunktiem augstāks nekā vīriešiem, kas veikuši pirkumus pēdējo 12 mēnešu laikā (attiecīgi 66,7 % un 63,0 %).

Analizējot iepirkšanos internetā starp dažādām iedzīvotāju vecuma grupām, jāsecina, ka visaktīvāk tiešsaistē iepērkas iedzīvotāji vecuma grupā no 25 līdz 34 gadiem – 9 no 10 jeb 90,9 % pēdējo 12 mēnešu laikā ir veikuši pirkumu internetā. Savukārt pirmspensijas un pensijas vecuma iedzīvotāji tiešsaistē iepērkas retāk: 46,5 % 55–64 gadu vecumā un 21,1 % 65–74 gadu vecumā norādījuši, ka veikuši šādus pirkumus pēdējo 12 mēnešu laikā.

Visbiežāk iedzīvotāji internetā iegādājas apģērbus, apavus un aksesuārus. Šādus pirkumus internetā ir veikuši 58,0 % iedzīvotāju (kopš 2020. gada pieaugums par 12,6 procentpunktiem). Ēdienu piegādes no restorāniem arī kļūst arvien populārākas, 2024. gadā pēdējo 3 mēnešu laikā ēdienu pasūtījis katrs ceturtais jeb 25,8 % no visiem pircējiem internetā, tas ir par 7,9 procentpunktiem vairāk nekā 2020. gadā, kad ēdienu pasūtīja 17,9 %. Nākamā populārākā preču kategorija ir kosmētika un skaistumkopšanas produkti, ko iegādājās 24,2 % pirkumu veicēju. Savukārt elektropreču un sadzīves tehnikas pirkumu īpatsvars nedaudz samazinājies, 2024. gadā sasniedzot 21,5 %.

Iedzīvotāju pirtās preces internetā

(procenti no iedzīvotājiem 16–74 gadu vecumā, kas veica pirkumu pēdējo trīs mēnešu laikā)



📖 Oficiālās statistikas portāls [EKI010].

Analizējot datus dzimumu griezumā, redzams, ka 2024. gadā sievietes apģērbus un kosmētiku internetā iegādājas biežāk nekā vīrieši (apģērbu pirka 70,5 % sieviešu un 41,2 % vīriešu; kosmētiku, skaistumkopšanas produktus – 36,3 % sieviešu un tikai 8,1 % vīriešu). Apģērbu pirkumiem internetā vērojams arī būtiskākais pieaugums starp sievietēm – par 16,5 procentpunktiem, salīdzinot ar pirmspandēmijas laiku (2020. gads), kad 54,0 % sieviešu pirka apģērbu internetā. Medikamentu, uztura bagātinātāju un vitamīnu iegāde internetā īpaši populāra ir sieviešu vidū (27,4 % pirkumus veica sievietes un 12,9 % vīrieši), un arī šai preču grupai ir būtisks pieaugums (par 10,9 procentpunktiem) pirkumus veikušo īpatsvarā kopš 2020. gada.

Vīrieši apstaidz sievietes pēc internetā pirkto elektropreču, kā arī velosipēdu, mopēdu, automašīnu u.c. transportlīdzekļu iegādes rādītājiem (attiecīgi par 15,4 procentpunktiem un par 15,3 procentpunktiem). Katrs trešais (30,3 %) no vīriešu internetpirkumiem bijis no elektropreču kategorijas, kamēr sieviešu vidū uz pusi mazāk (14,9 %). 2024. gadā 16,7 % interneta pirkumus veikušo vīriešu un vien 1,4 % sieviešu iegādājās kādu transportlīdzekli tiešsaistē.

Interneta pirkumi ar lielākajām atšķirībām starp vīriešiem un sievietēm 2024. gadā
(procentos no attiecīgā dzimuma iedzīvotājiem 16–74 gadu vecumā,
kas veica pirkumu pēdējo trīs mēnešu laikā)

■ Sievietes

■ Vīrieši



📖 Oficiālās statistikas portāls [EKI010].

Iedzīvotāji visās vecuma grupās internetā visbiežāk iegādājas apģērbu. Jaunāki cilvēki kā otro populārāko izvēli min ēdienu piegādes no restorāniem (33,7 % jauniešu 16–24 gadu vecumā un 35,1 % 25–34 gadu vecumā), kam seko skaistumkopšanas preces (attiecīgi – 21,4 % un 26,5 %). Pirmspensijas un pensijas vecuma iedzīvotāju vidū aiz apģērbu pirkumiem internetā seko medikamenti (22,5 % iedzīvotāju 55–64 gadu vecumā un 22,4 % 65–74 gadu vecumā), mēbeles un mājas piederumi (attiecīgi – 20,6 % un 20,7 %).

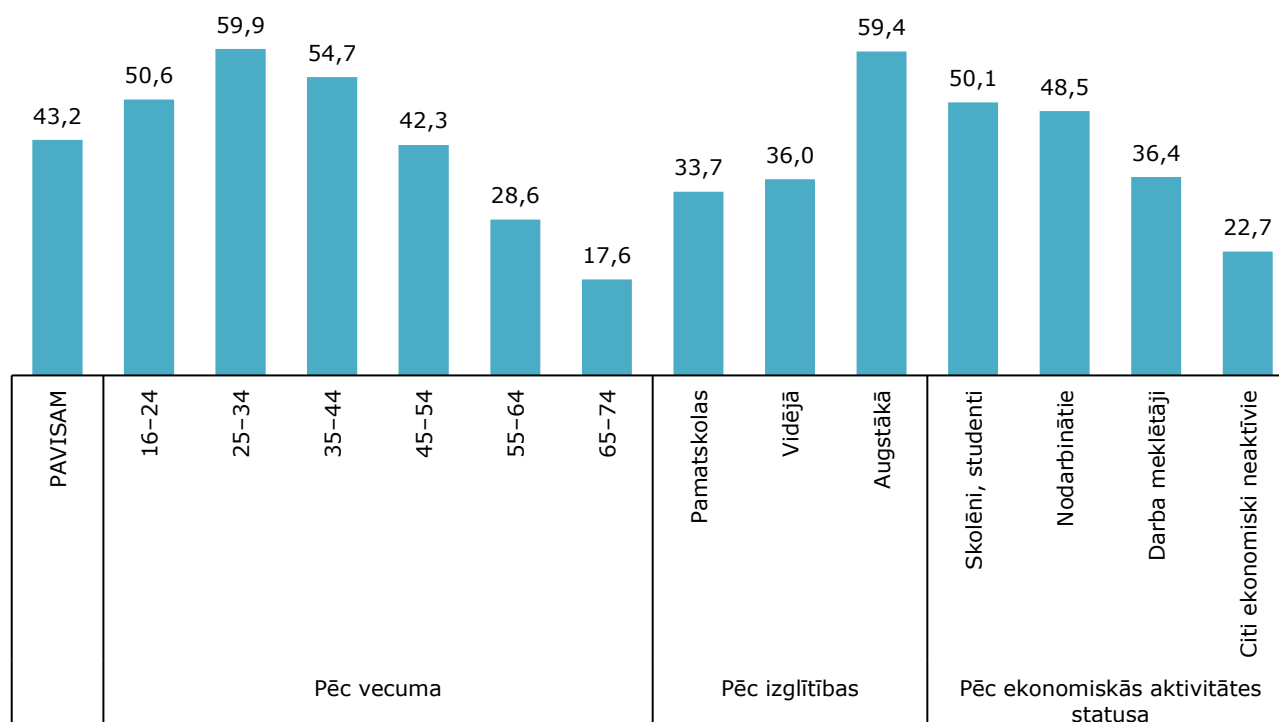
4. LIETU INTERNETS. IERĪCES UN SISTĒMAS, KURAS IEDZĪVOTĀJI IZMANTOJA INTERNETA PIESLĒGUMAM PERSONĪGAI LIETOŠANAI

Lietu internets (angliski lieto apzīmējumu *Internet of Things* jeb saīsināti *IoT*) attiecas uz savstarpēji savienotu jeb viedo ierīču vai sistēmu tīklu, kur viedierīces izmanto, lai apmainītos ar datiem ar citām ierīcēm vai sistēmām, piemēram, viedpulksteņi, fitnesa aprocēs, mājas drošības risinājumi un ar internetu savienoti enerģijas pārvaldības rīki. Šādas tehnoloģijas Latvijā izmanto mazāk nekā puse iedzīvotāju – 43,2 % lietojuši pēdējo trīs mēnešu laikā 2024. gadā. Sievietes ir nedaudz aktīvākas šādu risinājumu izmantošanā – ierīces lieto 45,4 % sieviešu un 40,7 % vīriešu. Aktīvākie lietotāji ir jaunāka gadagājuma cilvēki, starp kuriem vairāk nekā puse lieto šādas ierīces: vecuma grupā no 25 līdz 34 gadiem – 59,9 %, bet no 16 līdz 24 gadiem – 50,6 %.

Analizējot datus pēc iegūtā izglītības līmeņa, visvairāk (59,4 %) ir iedzīvotāju ar augstāko izglītību, kuri pēdējo trīs mēnešu laikā izmantojuši šos modernās dzīves palīgus, savukārt ar vidējo un pamatskolas izglītību vien katrs trešais – 36,0 % un 33,7 % iedzīvotāju.

Puse (50,1 %) skolēnu un studentu lietojuši viedierīču risinājumus pēdējo trīs mēnešu laikā, arī 48,5 % nodarbināto iedzīvotāju, bet ekonomiski neaktīvajā sabiedrības daļā to lietotāju īpatsvars ir ievērojami zemāks – tikai 22,7 %.

Iedzīvotāju īpatsvars, kuri personīgai lietošanai izmantojuši internetu viedierīcēs un sistēmās pēdējo trīs mēnešu laikā 2024. gadā
(procenti no iedzīvotājiem 16–74 gadu vecumā attiecīgajā grupā)

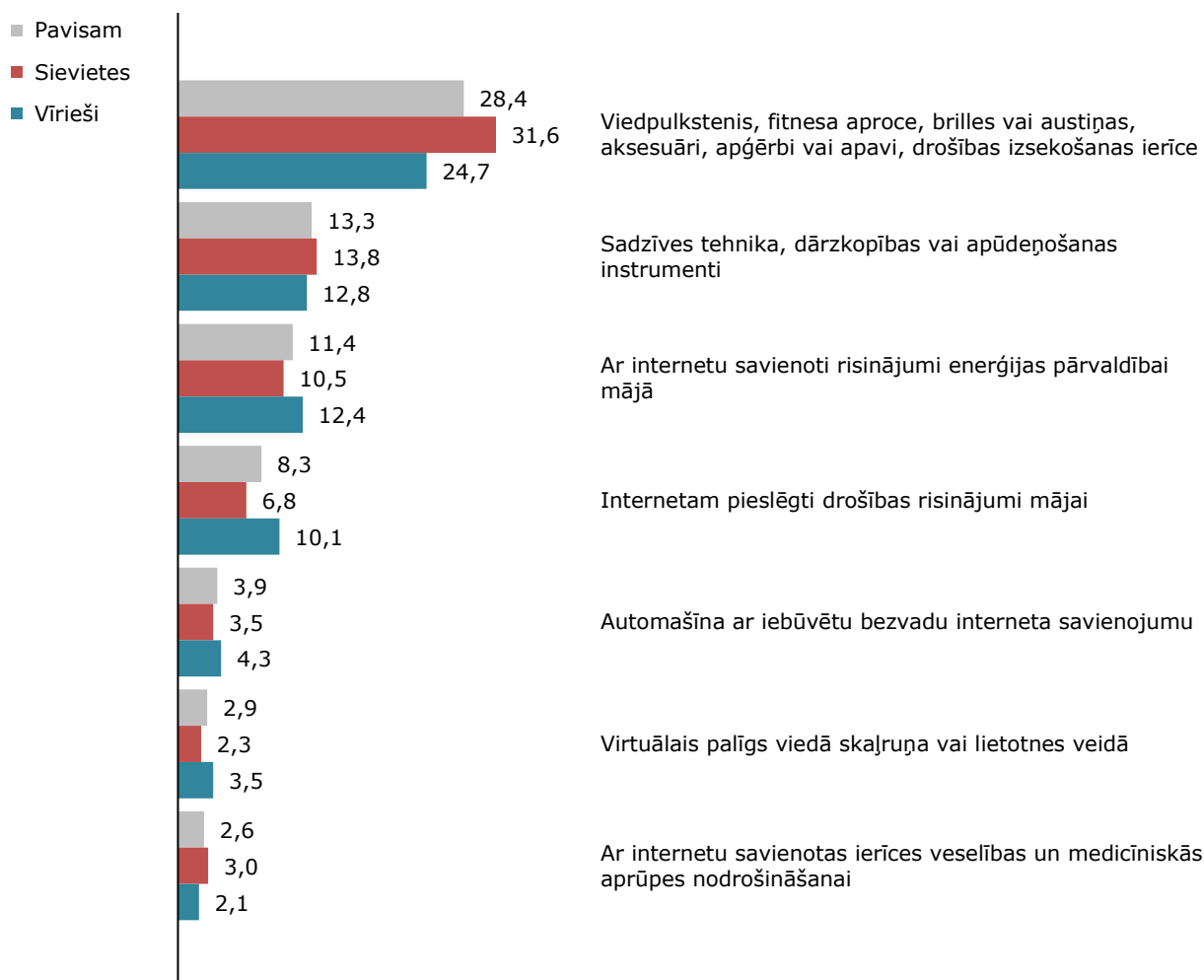


📖 CSP aprēķins un oficiālās statistikas portāls [DLM100].

Astoņi no desmit iedzīvotājiem kā galveno iemeslu, kāpēc neizmantoja tehnoloģijas, norādīja, ka nebija vajadzības. Vīrieši šo iemeslu minēja par 3,8 procentpunktiem biežāk nekā sievietes. 8,0 % iedzīvotāju uzskatīja, ka ierīces un sistēmas ir pārāk dārgas, savukārt 5,7 % atzina, ka trūkst zināšanu par to eksistenci.

2024. gadā internets visaktīvāk tika lietots viedpulksteņos, fitnesa aprocēs un dažādos aksesuāros, kurus lietoja 28,4 % Latvijas iedzīvotāju, turklāt izmantošanā aktīvākas bija sievietes (31,6 % sieviešu un 24,7 % vīriešu). Nākamais populārākais no viedajiem ierīču pieslēgšanās risinājumiem, ir internetam pieslēgta sadzīves tehnika vai dārzkopības vai apūdeņošanas instrumenti, ko izmantoja 13,3 % iedzīvotāju, bet kam priekšroku vairāk dod sievietes (13,8 % sieviešu un 12,8 % vīriešu). Vīrieši aktīvāk par sievietēm lieto internetam pieslēgtus drošības risinājumus mājai (10,1 % vīriešu, 6,8 % sieviešu) un automašīnās iebūvētus bezvadu savienojuma risinājumus (4,3 % vīriešu, 3,5 % sieviešu).

**Iedzīvotāju īpatsvars, kuri personīgai lietošanai izmantojuši internetu
viedierīcēs un sistēmās pēdējo trīs mēnešu laikā 2024. gadā**
(procenti no iedzīvotājiem 16–74 gadu vecumā attiecīgajā grupā)



📖 Oficiālās statistikas portāls [DLM100].

Visaktīvākie viedo palīgu lietotāji ir iedzīvotāji vecumā no 25 līdz 44 gadiem, dominējot visās ierīču kategorijās. Izņēmums ir virtuālie palīgi skaļruņos un lietotnēs, kurus vairāk izmanto jaunieši vecumā no 16 līdz 24 gadiem. Savukārt pirmspensijas un pensijas iedzīvotāju vidū vismazāk personīgai lietošanai izmanto interneta viedierīces – 71,4 % pirmspensijas vecumā (55–64 gadi) un 82,4 % senioru vecumā 65–74 gadiem viedierīces neizmanto vispār.

Visās viedierīču un sistēmu kategorijās dominē arī ekonomiski aktīvie iedzīvotāji un tie, kuriem ir augstākā izglītība.

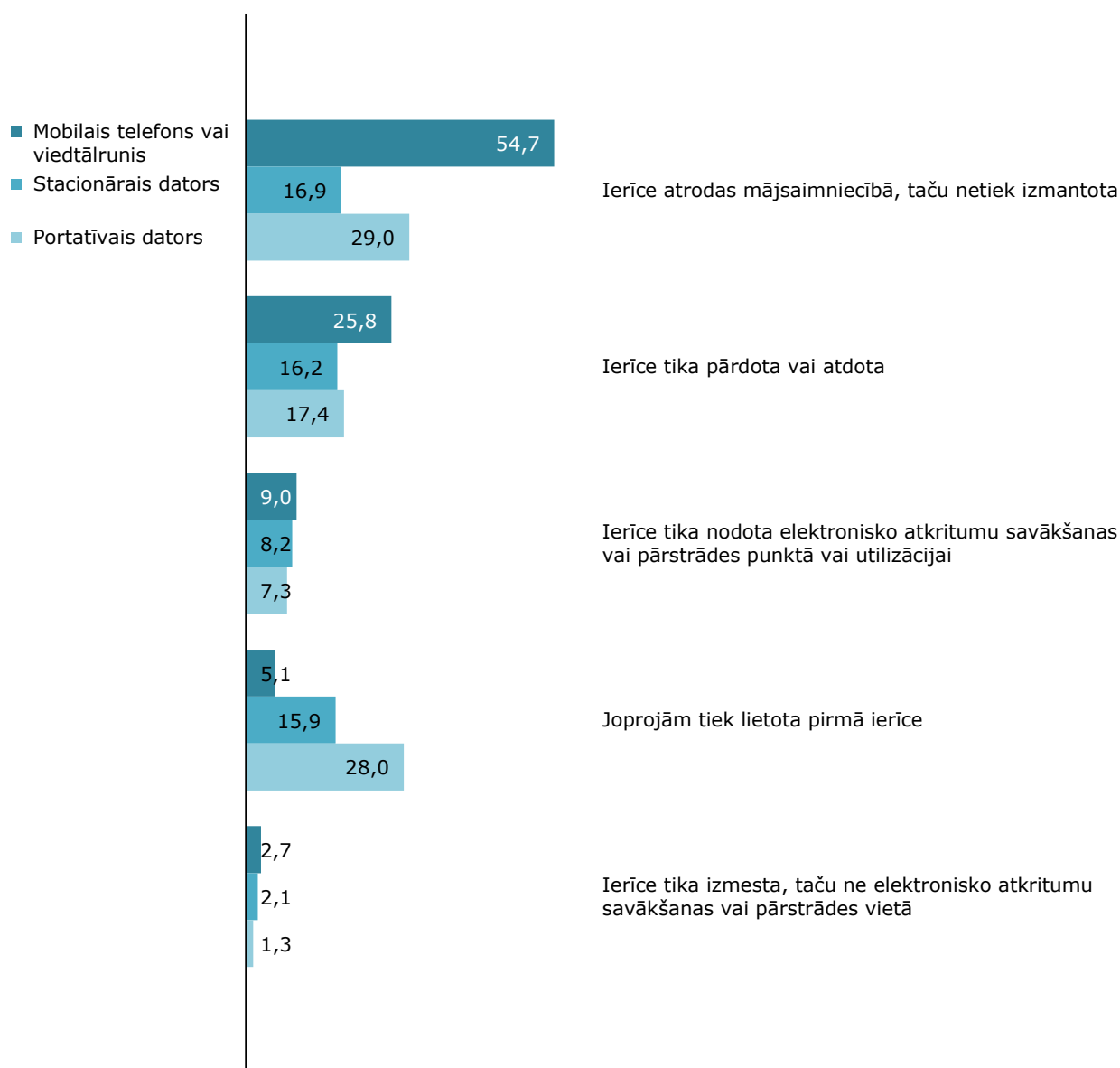
5. IEDZĪVOTĀJU LIETOTO IERĪČU UTILIZĒŠANAS PARADUMI

IKT iekārtu pieaugošā izmantošana rada arvien lielāku atkritumu daudzumu no vecām ierīcēm, piemēram, portatīvajiem datoriem, planšetdatoriem, mobilajiem tālruņiem un viedtālruņiem. Tas rada jautājumu par to, kas notiek ar IKT ierīcēm, kuras vairs nav vajadzīgas.

Aptaujas dati rāda, ka Latvijā tikai 7–9 % iedzīvotāju lietotās elektroniskās ierīces nodod pārstrādei vai utilizācijai: elektronisko atkritumu savākšanas punktos 9,0 % iedzīvotāju nodevuši mobilos vai viedtālruņus, 8,2 % – stacionāros, bet 7,3 % – portatīvos datorus. Vidzemes statistiskajā reģionā, salīdzinot ar pārējiem reģioniem, iedzīvotāji visaktīvāk savas vecās ierīces nodod drošai utilizācijai elektronisko atkritumu pārstrādes punktos (mobilos telefonus – 11,5 %, portatīvos datorus – 12,5 %; stacionāros datorus – 11,9 %), savukārt viszemākie rādītāji vērojami Latgales reģionā.

Mobilos telefonus vairāk nekā puse (54,7 %) aptaujāto iedzīvotāju patur savā īpašumā arī tad, ja tie vairs netiek lietoti, tāpat rīkojas vairāk nekā ceturtdaļa (29,0 %) portatīvo datoru lietotāju. Savukārt 25,8 % mobilo telefonu un 17,4 % portatīvo datoru lietotāju veco elektronisko ierīci izvēlas pārdot vai atdot kādam citam. 28,0 % portatīvo datoru lietotāju un 15,9 % stacionāro datoru lietotāju apgalvo, ka joprojām lieto pirmo iegādāto datoru. Portatīvais vai planšetdators nekad nav piederējis 15,3 % iedzīvotāju, savukārt stacionārais dators īpašumā nekad nav bijis 38,0 %.

Iedzīvotāju lietoto ierīču utilizēšanas paradumi 2024. gadā (procenti no ierīču lietotāju skaita attiecīgajā grupā)



📖 Oficiālās statistikas portāls [DLM090].

Visbiežāk vecās ierīces pārdot vai atdot kādam citam izvēlas iedzīvotāji 25–34 gadu vecuma grupā (mobilo telefonu – 31,4 %, portatīvo datoru – 22,7 %, stacionāro datoru – 19,8 %). Seniori (65–74 gadi) ir tie, kuri visbiežāk (11,9 %) ir atbildējuši, ka joprojām lieto savu pirmo mobilo telefonu, savukārt savu pirmo portatīvo vai planšetdatoru visbiežāk (37,0 %) joprojām lieto jaunākie iedzīvotāji (16–24 gadu vecumā).

Visatbildīgāk nolietotās ierīces pārstrādes punktos nodod iedzīvotāji, kuri ir nodarbināti, kā arī iedzīvotāji ar augstāko izglītību.

6. MĀCĪBU AKTIVITĀTES INTERNETĀ

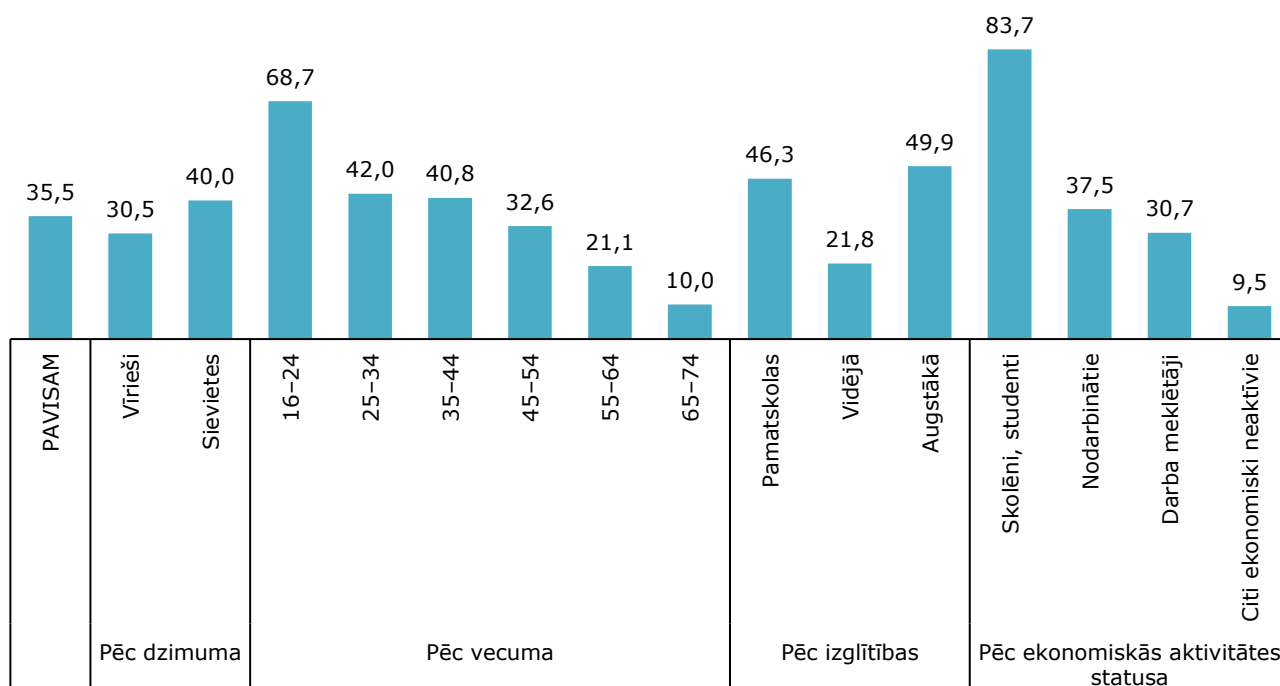
Mūsdienās internets ir kļuvis par nozīmīgu palīgu izglītības procesā, taču, kā rāda statistika Latvijā, tikai 35,5 % iedzīvotāju 16–74 gadu vecumā izmantojuši internetu mācību aktivitātēm pēdējo trīs mēnešu laikā. Sievietes biežāk nekā vīrieši izmanto internetu izglītības aktivitātēm – 40,0 % sieviešu salīdzinājumā ar 30,5 % vīriešu. Iedzīvotāji visaktīvāk izmanto dažādus izglītības materiālus tiešsaistē (28,5 %) un kā saziņas rīku ar kursa vai klases biedriem un pasniedzējiem (17,5 %). Tikai 13,5 % no iedzīvotājiem apguvuši kādus apmācību kursus tiešsaistē 2024. gadā pēdējo trīs mēnešu laikā.

Jaunieši vecumā no 16 līdz 24 gadiem visaktīvāk (68,7 %) izmanto internetu izglītībai. 60,2 % no viņiem izmanto tiešsaistes materiālus internetā un 46,6 % sazinās ar pasniedzējiem un citiem skolēniem un studentiem. Ekonomiski neaktīvie iedzīvotāji ir vismazāk aktīvākie interneta lietotāji mācību aktivitātēm – tikai 9,5 % iesaistījušies šādās mācībās.

Gandrīz puse iedzīvotāju ar augstāko izglītību (49,9 %) un 46,3 % iedzīvotāju ar pamatskolas izglītību izmanto internetu mācībām. Iedzīvotāju ar pamatskolas izglītību augsto īpatsvaru iespējams skaidrot ar iespēju iegūt vidējo izglītību vai profesiju tālmācībā, jo daudzas koledžas piedāvā mācības internetā. Internets tiek aktīvi izmantots arī vidējās un profesionālās izglītības procesā.

Iedzīvotāju īpatsvars, kuri izmantoja internetu mācību aktivitātēm pēdējo trīs mēnešu laikā 2024. gadā

(procenti no iedzīvotājiem 16–74 gadu vecumā attiecīgajā grupā)



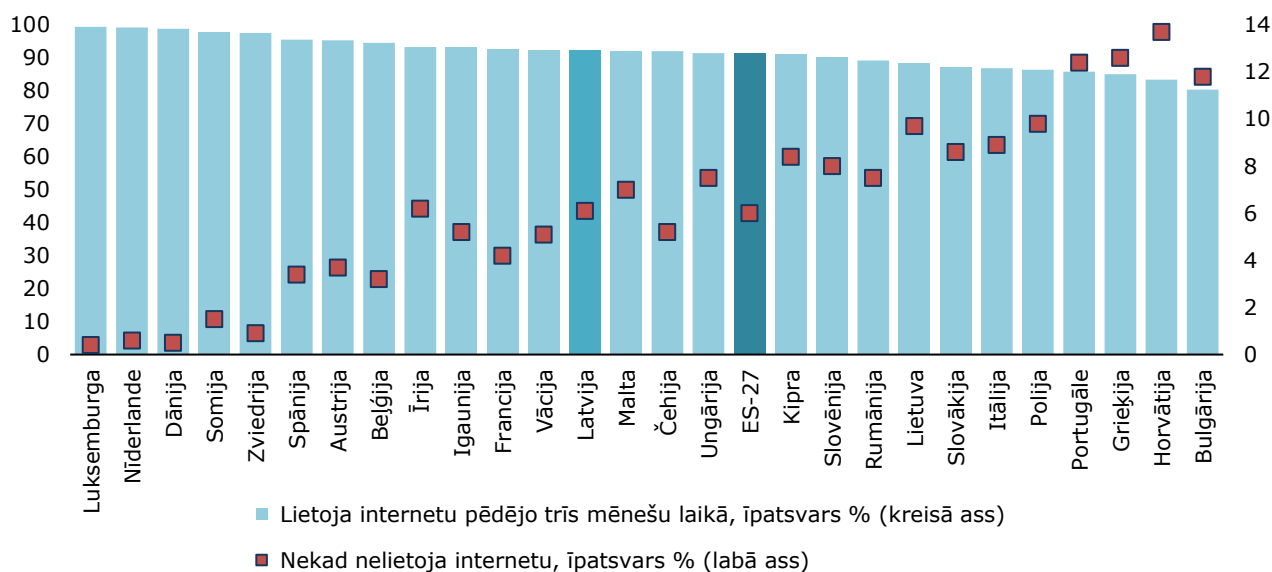
CSF aprēķins un oficiālās statistikas portāls [DLM120].

7. STARPTAUTISKIE SALĪDZINĀJUMI

2023. gadā 91,4 % ES-27 dalībvalstu iedzīvotāju bija izmantojuši internetu vismaz vienu reizi trīs mēnešos un tikai 6,0 % nelietoja internetu. Divās dalībvalstīs (Luksemburga, Nīderlande) gandrīz visi iedzīvotāji (virs 99,0 %) lietoja internetu vismaz reizi trīs mēnešos. Zemākais interneta lietotāju īpatsvars bija Bulgārijā (80,4 %), Horvātijā (83,4 %) un Grieķijā (85,0 %). Iedzīvotāju īpatsvars, kuri nekad nav lietojuši internetu, ir divciparu skaitlis tikai četrās dalībvalstīs – Horvātijā (13,6 %), Grieķijā (12,6 %), Portugālē (12,4 %) un Bulgārijā (11,8 %).

2023. gadā 92,3 % Latvijas iedzīvotāju bija lietojuši internetu pēdējos trīs mēnešos un tikai 6,1 % nekad nebija lietojuši internetu. Laika posmā no 2020. gada līdz 2023. gadam interneta lietotāju skaits ir pieaudzis par 2,4 procentpunktiem un pēdējo desmit gadu laikā par 16,5 procentpunktiem.

Interneta lietotāju īpatsvars ES dalībvalstīs 2023. gadā (procenti no iedzīvotājiem 16–74 gadu vecumā)



Eurostat dati [ISOC CI IFP IU], 08.10.2024.

Latvijas iedzīvotāji internetu ikdienas aktivitātēm izmanto biežāk nekā vidēji ES iedzīvotāji, jo Latvijas statistikas rādītāji pārsniedz ES vidējos rādītājus. ES iedzīvotāji tiešsaistē visaktīvāk veic zvanus (ES – 68,8 %, Latvijā – 74,4 %), meklē informāciju par precēm un pakalpojumiem (ES – 64,4 %, Latvijā – 66,8 %) un lasa tiešsaistē ziņas, avīzes un žurnālus (ES – 64,3 %, Latvijā – 70,8 %). Latvijas iedzīvotāji visaktīvāk internetā izmanto banku pakalpojumus – 83,7 %.

Iedzīvotāju interneta izmantošanas mērķi ES-27 un Latvijā 2023. gadā (procenti no iedzīvotājiem 16–74 gadu vecumā)

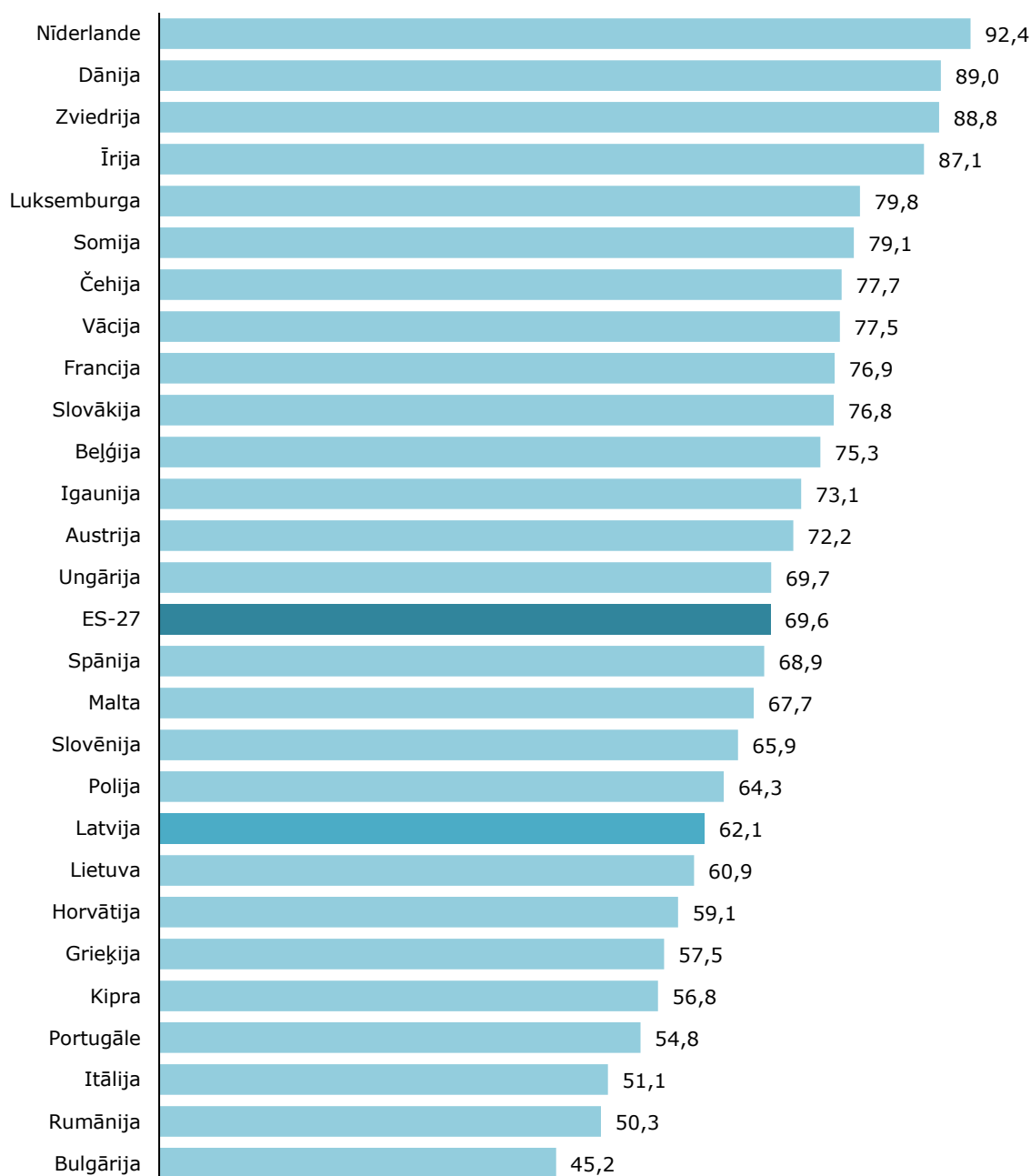


Eurostat dati [ISOC CI AC I], 08.10.2024.

ES-27 dalībvalstu iedzīvotāji arvien vairāk veic pirkumus internetā – 2023. gadā 69,6 % no iedzīvotājiem pēdējo divpadsmit mēnešu laikā veikuši pirkumus, un kopš 2020. gada šis rādītājs ir pieaudzis par 4,9 procentpunktiem. Deviņi no desmit iedzīvotājiem veica pirkumus internetā Nīderlandē (92,5 %), Dānijā (89,0 %) un Zviedrijā (88,7 %). Vairāk nekā trīs no četriem iedzīvotājiem iegādājās preces vai pakalpojumus tiešsaistē Īrijā (87,1 %), Luksemburgā (79,8 %), Somijā (78,1 %), Čehijā (77,7 %) un Vācijā (77,4 %). Vismazāk pirkumus internetā veica iedzīvotāji Bulgārijā (45,2 %) un Rumānijā (50,3 %). Kopš 2020. gada lielākais pieaugums iedzīvotāju īpatsvarā, kas veic pirkumus internetā, tika novērots Slovākijā (14,4 procentpunkti), Bulgārijā (14,2 procentpunkti) un Īrijā (12,7 procentpunkti).

2023. gadā 62,1 % Latvijas iedzīvotāju pēdējo divpadsmit mēnešu laikā iegādājās preces un pakalpojumus tiešsaistē un kopš 2020. gada īpatsvars ir pieaudzis par 5,9 procentpunktiem, tomēr tas ir par 7,5 procentpunktiem mazāk nekā ES vidējais rādītājs 69,6 %.

Pirkumi internetā pēdējo 12 mēnešu laikā ES dalībvalstīs 2023. gadā
(procenti no iedzīvotājiem 16–74 gadu vecumā)



Eurostat dati [ISOC_EC_IB20], 08.10.2024.

METODOLOĢISKIE PASKAIDROJUMI

Sākot ar 2004. gadu, CSP ar Eiropas Savienības līdzfinansējumu katru gadu veic apsekojumu par IKT lietošanu mājāsaimniecībās un iedzīvotāju vidū. Apsekojuma mērķis ir nodrošināt datu lietotājus ar kvalitatīvu statistisko informāciju par datoru un interneta lietošanu.

Dati ir sadalīti pēc mājāsaimniecību demogrāfiskā tipa un pa statistiskajiem reģioniem. Dati par IKT lietošanu iedzīvotāju vidū doti sadalījumā pēc nodarbinātības, vecuma grupām, dzimuma un izglītības līmeņa.

Procenti publikācijā aprēķināti no svērtajiem datiem. Iedzīvotāju grupa, uz kuru attiecas procentuālais dalījums, ir norādīta tabulas nosaukumā vai paskaidrojumā zem tabulas nosaukuma. Respondenti, kuri nav atbildējuši uz doto jautājumu, nav ietverti aprēķinā.

Iedzīvotāji – Latvijas patstāvīgie iedzīvotāji ir personas, kuras Latvijā dzīvo, vai kurām ir nodoms dzīvot vismaz 12 mēnešu ilgu posmu.

© Centrālā statistikas pārvalde, 2024.
Pārpublicēšanas un citēšanas gadījumā atsauce obligāta.

Lāčplēša iela 1, Rīga, LV-1010
Tālrunis: +371 67366922; info@csp.gov.lv
www.csp.gov.lv; stat.gov.lv